

**UCHWAŁA NR XIV/140/2020
RADY GMINY ŁODYGOWICE**

z dnia 12 marca 2020 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny Gminy Łodygowice na lata 2020 - 2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 ze zm.)

**Rada Gminy Łodygowice
uchwała co następuje:**

§ 1. Przyjmuje Program Wspierania Rodziny Gminy Łodygowice na lata 2020 – 2022, który stanowi załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łodygowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Łodygowice oraz w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodygowicach.

Przewodniczący Rady Gminy
Łodygowice

Czesław Wandzel

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2020 - 2022

PODSTAWY PRAWNE DZIAŁAŃ UJĘTYCH W PROGRAMIE

Podstawy prawne działań ujętych w ramach Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- ustawa z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019r., poz. 1111 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r., poz. 1507 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020r., poz. 218),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020r., poz. 111),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019r., poz. 2407),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”,
- Ustawa z dnia 05 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz.U. z 2019r., poz. 1390 ze zm.),
- Gminna Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łodygowice na lata 2014 – 2022.

WSTĘP

Zagadnienia dotyczące rodziny i dziecka stanowią zasadniczy obszar działania instytucji polityki społecznej. W polityce społecznej z uwagą i w sposób szczególny traktuje się kwestie dziecka. Jest tak przede wszystkim dlatego, że dzieci wymagają szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się głównie na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych. Służby społeczne zobowiązane są do pomocy rodzinom, które doświadczają **trudności w wypełnianiu swoich zadań.**

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka. Jej priorytetowym zadaniem jest zapewnienie mu bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego. Rodzina oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje, kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie. Jest też najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczaniu dziecka. Dlatego jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań.

Praca z rodziną powinna być połączona z jej własną aktywnością, a jednocześnie zachowywać poszanowanie godności osoby i jej prawo do samostanowienia. Organizując różnorodne formy pomocy na rzecz rodziny wieloprotymowej, należy konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Należy ją wspierać i wspomagać tak, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Stąd podstawowym założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

Główne problemy dezorganizujące życie rodziny to choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie i niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, którym często towarzyszy ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji, oraz opiekunów świetlic środowiskowych.

Umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej nie jest jednoznaczne z rozwiązaniem problemu rodziny. Należy pamiętać, że dziecko posiada bardzo silne więzi emocjonalne z rodziną oraz środowiskiem, dlatego konieczne jest motywowanie rodziców

do zmiany, a także praca prowadząca do stworzenia prawidłowych warunków rozwoju dziecka w rodzinie naturalnej i jego powrót do domu.

Polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie. W takich sytuacjach działania władz państwowych i samorządowych określa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich Gminnych Programów Wspierania Rodziny. Niniejszy Program Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łodygowice na lata 2014-2024 oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z uwzględnieniem ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2016-2020. Podkreślenia wymaga fakt, że wspieranie rodziny to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i oddziaływał na tempo jego rozwoju. Reformy ustroju terytorialnego państwa powodują, że coraz więcej kompetencji przejmują samorządy gmin i powiatów.

Dzieje się to wzorem innych państw Unii Europejskiej, w których służby społeczne funkcjonują jak najbliższej rodziny. Pomoc społeczna jako instytucja polityki społecznej państwa ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Głównym celem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w dążeniu do samodzielnego zaspokajania ich niezbędnych potrzeb życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach o pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednio zaspokajanie potrzeb. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu, tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami.

Celem pomocy społecznej jest również przeciwdziałanie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin. Mowa jest o profilaktyce, która należy do najtrudniejszych zadań pomocy

społecznej, bowiem wymaga większego profesjonalizmu pracowników socjalnych i współdziałania instytucji pomocy społecznej z innymi podmiotami.

Do zasadniczych celów pomocy społecznej należy:

- doprowadzenie osoby i rodziny otrzymującej pomoc społeczną do życiowego usamodzielnienia,
- zapewnienie potrzebującym wsparcia w przezwycięzeniu trudnej sytuacji, której nie są w stanie samodzielnie pokonać i umożliwić im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- integrowanie ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie zabezpieczeń finansowych dla osób pozbawionych dochodów lub o niskich dochodach, zwłaszcza osób w wieku poprodukcyjnym lub niepełnosprawnych,
- udzielanie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznych w tym przemocą w rodzinie.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

Gmina Łodygowice jest gminą wiejską, na którą składają się cztery sołectwa.

Gmina ta jest lokalnym centrum edukacji, kultury i sportu. Na jej terenie zlokalizowane są szkoły podstawowe, przedszkola i klubiki dziecięce o charakterze publicznym oraz prywatnym. Dobrze wyposażona baza sportowa, prężnie działający Ośrodek Kultury oraz stowarzyszenia tworzą możliwości samorealizacji, rozwoju zainteresowań oraz udziału w różnorodnych imprezach kulturalnych i sportowych.

Gmina posiada dobrze działający system pomocy społecznej i prowadzi programy działające na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych, bezrobotnych, bezdomnych, rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, czy też osób wykluczonych bądź zagrożonych marginalizacją społeczną. Na terenie gminy funkcjonuje również świetlica, w której prowadzone są pozalekcyjne zajęcia sportowe, ferie i półkolonie, a także działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Do określenia zadań Programu Wspierania Rodziny konieczna jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łodygowicach i analiza społeczna gminy Łodygowice zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Łodygowice na lata 2014 – 2024. Dla potrzeb Programu została opracowana Karta Diagnostyczna zawierająca informacje na temat liczby

mieszkańców, liczby dzieci i młodzieży, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego.

Karta diagnostyczna Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie za rok 2019

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin
Liczba mieszkańców gminy Łodygowice (stan na 31.12.2019 r.)	14 582
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	100
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	566
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego (Program 500+)	1863
Liczba dzieci korzystających ze świadczenia Dobry Start (Program 300+)	1962
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	30
Liczba dzieci zamieszkujących w gminie Łodygowice w wieku 0-13	2 437
Liczba dzieci zamieszkujących w gminie Łodygowice w wieku 14-18	724

W gminie Łodygowice w 2019 roku mieszkało 3 161 osób w wieku od 0-18 lat co stanowi 21,68% ogółu mieszkańców. W tej liczbie wyszczególniamy dwa przedziały wiekowe – od 0 - 13 lat było 2 437 dzieci (co stanowi 16,71% ogółu mieszkańców) oraz od 14 - 18 lat było 724 dzieci (co stanowi 4,96% ogółu mieszkańców).

Z analizy danych GOPS wynika, że w 2019 roku ok. 857 rodzin korzystało z różnych form wsparcia realizowanych przez ośrodek pomocy społecznej (świadczenia z pomocy społecznej, zasiłki rodzinne, fundusz alimentacyjny, Karty Dużej Rodziny). Ponadto ośrodek pomocy społecznej w 2019 roku realizuje ustawę o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Program 500+) - z tej formy pomocy skorzystało 1 863 rodziny. Z programu Dobry Start (300+) w 2019 roku zostały złożone 1 402 wnioski, a wypłacono 1 962 świadczenia na łączną kwotę 588 600,00 zł.

W 2019 roku ogółem z pomocy społecznej korzystało 100 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego (w 2018 roku z pomocy skorzystało 107 rodzin) nastąpił niewielki spadek osób korzystających z pomocy tut. ośrodka.

W gminie Łodygowice najliczniejszą grupę stanowią rodziny z 1 dzieckiem, najmniej jest rodzin wielodzietnych. Wśród rodzin z dziećmi, najliczniejszą grupę korzystającą z pomocy społecznej stanowią rodziny z 2 dzieci, następnie rodziny wielodzietne z 4 dzieci i więcej, dalej rodziny z trojgiem dzieci i z jednym dzieckiem.

Z danych GOPS przedstawionych w poniższej tabeli wynika również, że w odniesieniu do ogólnej liczby rodzin w poszczególnych przedziałach, najczęściej z pomocy społecznej korzystają rodziny wielodzietne z 4 dzieci i więcej, następnie rodziny z 3 dzieci, a najrzadziej z 2 dzieci i 1 dzieckiem.

Dzietność w rodzinach	Liczba rodzin z dziećmi ogółem (stan bieżący)	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2019 r.	Stosunek % rodzin korzystających z pomocy do ogólnej liczby rodzin
z 1 dzieckiem	912	3	3,29%
z 2 dzieci	134	7	5,22%
z 3 dzieci	79	5	6,33%
od 4 dzieci wzwyż	18	6	33,33%

Z danych GOPS przedstawionych w poniższej tabeli wynika, że w latach 2017-2019 we wszystkich wyszczególnionych przedziałach liczba rodzin korzystających z pomocy utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Dzietność w rodzinach	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej		
	2017 rok	2018 rok	2019 rok
z 1 dzieckiem	4	6	3
z 2 dzieci	12	5	7
z 3 dzieci	7	10	5
od 4 dzieci wzwyż	5	7	6

Najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc jest ubóstwo, niepełnosprawność i bezrobocie. W dalszej kolejności przyczynami ubiegania się o pomoc są długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, alkoholizm oraz przemoc w rodzinie. Liczba osób objętych wsparciem z w/w powodów kształtuje się następująco:

Przyczyny ubiegania się o pomoc społeczną	Liczba rodzin objętych pomocą w latach:			Tendencja
	2017	2018	2019	
Ubóstwo	89	66	70	↑
Niepełnosprawność	79	70	64	↓
Bezrobocie	48	33	38	↑
Długotrwała lub ciężka choroba	30	36	29	↓
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	10	13	↑
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	12	10	7	↓
Alkoholizm	7	3	5	↑
Przemoc w rodzinie	4	2	2	=

W związku z szeroko upowszechnioną akcją pomocy rodzinom w ich prawidłowym funkcjonowaniu w roku 2017 – 2018 prowadzona była pomoc w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, a od roku 2019 w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Każde dziecko z terenu gminy, uczące się w szkole oraz spełniające kryteria określone w w/w programach ma możliwość otrzymania gorącego posiłku. Program cieszy się dużą popularnością, propaguje zdrowe nawyki żywieniowe, jak również stanowi znaczącą pomoc dla rodziny. Dodatkowo gmina Łodygowice realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 – w Podprogramie 2017 pomocą żywnościową zostało objętych 105 rodzin, w Podprogramie 2018 było 76 rodzin, a w 2019 roku – 196 rodzin. Od czerwca 2014 roku zgodnie z obowiązkiem ustawowym gmina Łodygowice realizuje również nowe zadanie jakim jest Karta Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z minimum 3 dzieci zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych oraz od 1 stycznia 2019 roku KDR przysługuje rodzicom, którzy mieli co najmniej 3 dzieci. Jej posiadacze mają możliwość tańszego korzystania z oferty instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych czy księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty ułatwia więc dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia. W 2017 r. o wydanie Karty zwróciło się 29 rodzin, w 2018 r. zwróciło się kolejne 34 rodziny, a w 2019 r. 161 rodzin. Program również cieszy się dużą popularnością wśród mieszkańców.

Na uwzględnienie zasługuje również nowe zadanie zlecone tutaj. Ośrodkowi Pomocy Społecznej na podstawie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwanej Programem 500+. Zadanie to jest realizowane od 1 kwietnia 2016 roku. W 2017 roku zostało złożonych 1 093 wnioski, w 2018 roku złożono 1 282 wnioski natomiast w 2019 roku liczba wniosków wzrosła do 2 039.

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 roku zatrudnia asystenta rodziny w systemie zadaniowego czasu pracy. Asystent rodziny podejmuje działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin. Na uwagę zasługuje fakt, że wspieranie rodziny prowadzone jest za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego (w 2019 roku wsparciem asystenta objętych było 11 rodzin).

ANALIZA SWOT PROGRAMU

Program Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2022 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje przedstawione w mocnych stronach analizy SWOT. Instytucje te ukierunkowane są na stronę udzielania różnych form pomocy dziecku i rodzinie.

Mocne strony

- ✓ Urząd Gminy Łodygowice:
  - prowadzenie Programów na rzecz integracji społecznej,
  - wspieranie przez samorząd organizacji pozarządowych i grup nieformalnych pracujących na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny,
- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Łodygowice:
  - praca socjalna,
  - praca asystenta rodziny,
  - pomoc finansowa i rzeczowa,
  - przyznawanie i wypłacanie stypendiów,
  - dożywianie dzieci i młodzieży w placówkach szkolnych,
  - realizacja programu PO PŻ 2014-2020,
  - świadczenie usług opiekuńczych, kierowanie do DPS,
  - aktywizacja społeczno-zawodowa,
  - pośredniczenie w organizowaniu kolonii,
  - w dyspozycji lokal mieszkaniowy dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
  - pomoc psychologiczna, prawna, terapeutyczna.
- ✓ Gminny Zespół Interdyscyplinarny:
  - wsparcie i pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy,
  - działalność informacyjna instytucji współpracujących w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- ✓ Gminny Ośrodek Kultury Łodygowice:
  - organizowanie imprez, prowadzenie zespołów, sekcji i kół zainteresowań,
  - letnie i zimowe propozycje dla dzieci i młodzieży,
- ✓ Placówki oświatowo-wychowawcze z terenu gminy:

- działalność edukacyjno-wychowawcza,
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne dla dzieci i rodziców,
- propagowanie idei wolontariatu na rzecz dzieci i młodzieży (paczki świąteczne, organizowane mikołajki),
- ✓ Gminna Komisja ds. Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
  - przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu,
  - prowadzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie,
- ✓ Stowarzyszenie Integracyjne „Eurobeskidy”:
  - działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
  - działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
  - krajoznawstwo oraz organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
  - promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej, w szczególności dla osób bezrobotnych i zagrożonych utratą pracy oraz osób niepełnosprawnych,
- ✓ Stowarzyszenie – Lokalna Grupa Działania „Żywiecki Raj”:
  - pielęgnacja gwary i zwyczajów góralskich,
  - rozwój obszaru poprzez promocję zdrowego trybu życia – wspieranie sportu i aktywnej turystyki.
- ✓ Pracownia Orange:
  - fundacja Orange pomaga prowadzić świetlice, urozmaicać ich ofertę i działać na rzecz rozwoju lokalnych społeczności.
  - organizowanie dla nich (świetlic) szkoleń, webinaria, tutoring, granty na realizację projektów społecznych i edukacyjnych.
- ✓ Parafie z terenu gminy:
  - organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży,
  - działalność charytatywna (dowożenie paczek świątecznych dla rodzin najuboższych),
  - prowadzenie grup parafialnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- ✓ Komisariat Policji Łodygowice:
  - ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
  - przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie,
- ✓ Placówki opieki medycznej:
  - działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
- ✓ Poprawa sytuacji finansowej rodzin spowodowana pomocom ze strony państwa (program 500+, program 300+, wzrost płacy minimalnej,)

Słabe strony

- ✓ brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego,
- ✓ zbyt mała aktywność w zakresie organizacji grup wsparcia i grup samopomocowych,
- ✓ niska świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny,
- ✓ brak placówek dla nieletnich i samotnych matek z dziećmi oraz ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie.

Szanse

- ✓ istniejący system wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy,
- ✓ zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową,
- ✓ edukowanie społeczeństwa poprzez kampanie społeczne o zasięgu ogólnokrajowym,
- ✓ prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży m. in. przez szkoły,
- ✓ wzrastające znaczenie organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży,
- ✓ ogólnopolski telefon zaufania dla rodzin dotkniętych przemocą,
- ✓ gwarantowane środki finansowe z budżetu państwa,
- ✓ możliwość pozyskiwania środków z Unii Europejskiej, która jest szansą na poprawę polityki społecznej na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny.

Zagrożenia

- ✓ brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne,
- ✓ zagrożenia funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, przemoc w rodzinie, ubóstwo,
- ✓ zjawisko uzależnienia się od pomocy społecznej, wyuczona bezradność, rozpad więzi społecznych, a także marginalizacja i alienacja grup i osób,
- ✓ wzrost liczby osób samotnych, migracja młodych ludzi na inne tereny,
- ✓ brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb mieszkaniowych rodziny,
- ✓ wczesna inicjacja dzieci i młodzieży ze środkami, substancjami uzależniającymi,
- ✓ konflikty pokoleniowe między dziećmi, a rodzicami mające źródło w różnych systemach wartości i wzorach kulturowych,
- ✓ zjawisko osłabienia znaczenia instytucji rodziny,
- ✓ zmiana modelu rodziny wielopokoleniowej na jedno-, dwupokoleniową.

CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie jest **stwarzanie warunków do prawidłowego wypełniania przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych na terenie gminy Łodygowice.**

Do celów szczegółowych należy:

1. wspieranie rodzin dysfunkcyjnych,
2. podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny,
3. podejmowanie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami Programu Pomocy Rodzinie będą:

1. rodziny zamieszkałe w gminie Łodygowice, doświadczające problemów opiekuńczo-wychowawczych,
2. rodziny którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej,
3. rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

ZADANIA PROGRAMU

Zadania w zakresie realizacji Programu Wspierania Rodziny zawiera poniższa tabela. Zadania w ramach Programu będą realizowane przez wszystkie wskazane podmioty uwzględnione w analizie SWOT (mocne strony).

Lp.	Zadania	Działania	Wskaźniki
1.	Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych	1. Praca z rodziną: - poradnictwo specjalistyczne (prawne, psychologiczne, socjalne, pedagogiczne); 2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej: - dożywianie dzieci w szkołach, - współfinansowanie wypoczynku, - organizowanie czasu wolnego - współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej lub terapeutycznej;	- ilość udzielanych porad, - liczba dożywianych dzieci, - liczba dzieci korzystających z wypoczynku, - liczba rodzin korzystających z pracy socjalnej, - liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny, - liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej.

		3. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka: - praca socjalna z rodziną, - praca asystenta rodziny, - prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka i rodziny	
2.	Prowadzenie działalności profilaktycznej sprzyjającej umacnianiu rodziny	Udział w projektach i programach mających na celu wspieranie rodziny	- ilość spotkań, - artykuły w prasie lokalnej, Internecie
3.	Podjęcie i koordynacja działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej	1. Współpraca pracowników socjalnych, asystenta rodziny, szkół, policji, kuratorów, członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego itp.; 2. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie; 3. Możliwość podnoszenia kwalifikacji, szkolenia dla pracowników socjalnych, asystenta rodziny i innych specjalistów	- liczba dzieci powracających do rodziny naturalnej, - ilość certyfikatów, zaświadczeń.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródła finansowania Programu Wspierania Rodziny są następujące:

- środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łodygowicach;
- środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- dotacje z budżetu państwa;
- środki pochodzące z Unii Europejskiej i pozabudżetowe.

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring Programu Wspierania Rodziny będzie polegał na gromadzeniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów Programu. Zebrane informacje będą wykorzystane do planowania działań profilaktycznych, które będą wpisywane w formie zadań do wykonania poprzez poszczególne instytucje i organizacje realizujące Program.